

ASPECTES GENERALS DE LA GESTIÓ DE LA RECERCA

Luis Escribano Sánchez, coordinador
Cap de l'Oficina de Gestió de la Recerca

Barcelona, 7 de maig de 2013

Í N D E X

- 1.- Oficina de Gestió de la Recerca, pàg. 3 a 6.
- 2.- Utilització de l'avaluació de la recerca, pàg. 6 a 9
- 3.- Desenvolupament d'eines informàtiques per a utilització del professorat, pàg. 9 a 11.
- 4.- Organització de la recerca a la UB. Estructures de recerca, pàg. 12 a 15.
- 5.- Organització de la recerca a la UB. Estructures de suport a la recerca i a la transferència de coneixements i tecnologia, pàg. 15 a 16.
- 6.- Grup Universitat de Barcelona i Instituts participats, pàg. 16 a 18.
- 7.- Finançament de la recerca. VII Programa Marc de la Unió Europea, pàg. 19 a 20.
- 8.- Finançament de la recerca. V Pla de Recerca i Innovació de Catalunya 2010-2013, pàg. 21 a 24.
- 9.- Finançament de la recerca. VI Pla Nacional d'Investigació científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica 2008-2011, prorrogat fins 2012, pàg. 25 a 29.
- 10.- Finançament de la recerca. Convocatòries finançades per la Universitat de Barcelona, pàg. 30.
- 11.- Tipus de personal de recerca, pàg. 31 a 33.

OFICINA DE GESTIÓ DE LA RECERCA

Antecedents, processos bàsics, dependència i usuaris

Antecedents

A partir de l'any 1986 en què es va promulgar la Llei de Foment i Coordinació General de la Investigació Científica i Tècnica, els recursos destinats a investigació per part de l'Estat espanyol han anat incrementant-se considerablement, mitjançant l'aprovació dels successius Plans Nacionals d'Investigació Científica i Desenvolupament Tecnològic, per intentar col·locar a Espanya en el lloc que li correspon per la seva capacitat tecnològica i industrial i pel seu potencial econòmic. Així mateix, les Comunitats Autònomes i en particular la Generalitat de Catalunya, han anat aprovant els seus Plans de Recerca. D'altra banda, també després de la incorporació d'Espanya a la Unió Europea, s'ha obert la possibilitat als investigadors d'obtenir una altra font de recursos per a la recerca.

Durant els darrers anys, també la Universitat de Barcelona, a través del Vicerectorat de Recerca, Innovació i Transferència amb fons propis ha publicat diverses convocatòries pels investigadors de la nostra institució.

Aquest fet va suposar pels diferents organismes que desenvolupen tasques d'investigació, i concretament per a les universitats, la necessitat de dotar-se d'unitats tècnico-administratives per tal de poder gestionar convenientment els recursos que els seus investigadors anaven aconseguint a través de la seva presentació a les diverses convocatòries oficials.

En el cas de la Universitat de Barcelona es va crear l'any 1987 l'**Oficina de Gestió de la Recerca** com a unitat tècnico-administrativa vinculada als Vicerectorats de l'àrea de recerca.

Processos bàsics

Els processos bàsics de l'Oficina són els següents:

- Elaboració i difusió informació general de convocatòries d'ajut.
- Informació especialitzada als investigadors.
- Informació sobre criteris UB relacionats amb convocatòries i supervisió impacte global.
- Gestió convocatòries de recerca externes i pròpies UB.
- Disseny i gestió del sistema d'informació de recerca.
- Gestió del Pla de Dedicació Acadèmica del Professorat (PDA-Recerca).
- Suport tècnic a la definició dels indicadors de recerca i la seva aplicació a l'avaluació de la recerca.
- Interlocutor amb informàtica pel manteniment i desenvolupament de la base de dades.

- Explotació de la base de dades. Elaboració d'informes i estudis.
- Assessorament a les unitats de suport a l'investigador sobre directrius, pautes i procediments.
- Assessorament a les unitats de suport a l'investigador per a la utilització de la base de dades de recerca.
- Elaboració i gestió del pressupost.
- Interlocució amb entitats externes.
- Suport a la creació de centres de recerca, instituts d'investigació i unitats associades.
- Coordinació amb el Grup UB per incorporar les dades de recerca del grup al GREC.

L'expressió **gestionar** implica les següents actuacions:

- Extreure dels Diaris i Butlletins Oficials les convocatòries i resolucions sobre temes de recerca.
- Informar als professors de les convocatòries i resolucions sobre temes de recerca existents.
- Assessorar als professors en la tasca d'emplenar la documentació que desitgin presentar a les diferents convocatòries.
- Comprovar la informació continguda a les sol·licituds.
- Tractar informàticament les dades de les diferents sol·licituds i revisar-les.
- Tractar informàticament les concessions/denegacions.
- Resoldre les dificultats i incidències que es puguin produir durant el temps en què es gaudeix de l'ajut.
- Arxivar els documents.
- Utilitzar la informació per a la realització d'estudis d'avaluació de la recerca.

Dependència i usuaris

L'Oficina de Gestió de la Recerca és una unitat de suport als òrgans de Govern. Depèn orgànicament de la Gerència i funcionalment del Vicerectorat de Recerca, Innovació i Transferència.

Els **usuaris interns** de l'Oficina són:

- Vicerector de Recerca, Innovació i Transferència i Vicerector de Política Científica.
- Comissió de Recerca.
- Comissió de Política Científica.
- Oficines de recerca i gestors departamentals.
- Unitat de Comptabilitat.
- Unitat de Pressupostos.
- Unitat de Serveis i Programes per a l'Estudiant
- Unitats de Personal Acadèmic i de Personal d'Administració i Serveis
- Administradors de Centre.
- Unitats d'Atenció a l'Investigador

Els **usuaris externs** principals de l'Oficina són:

- Professors de la Universitat de Barcelona.
- Ministeri d'Economia i Competitivitat.
- Ministeri d'Educació, Cultura i Esport.
- Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.
- Ministeri d'Indústria, Energia i Turisme
- Departament d'Economia i Coneixement.
- Agència de Gestió d'ajuts Universitaris i Recerca.
- Agència Nacional d'Avaluació i Prospectiva.
- Altres organismes de l'Estat i de la Generalitat de Catalunya.

Eines de funcionament

Amb la finalitat d'aconseguir els objectius previstos, el personal de l'Oficina, amb la col·laboració de l'Àrea d'Informàtica de recerca del Centre d'Informàtica va dissenyar i elaborar una aplicació informàtica anomenada GREC (Gestió de la Recerca).

Aquesta aplicació informàtica constitueix l'eina fonamental en què es basa el funcionament de l'àrea de recerca de la nostra Universitat. Les dades estan agrupades en una sèrie de subsistemes que representen grans blocs d'informació i que es corresponen amb les grans categories de subvencions que atorguen les diferents administracions públiques i altres organismes públics o privats, així com d'altres d'interès per a la nostra Universitat. Són els següents:

- Projectes d'investigació i Accions Complementàries.** Recull la informació dels projectes de recerca sol·licitats per professors de la Universitat de Barcelona.
- Infraestructura Científica.** Recull la informació de les sol·licituds d'equipament científic presentades pels professors de la Universitat de Barcelona.
- Ajuts a la recerca.** Recull els diferents tipus d'ajuts a la recerca rebuts pels professors de la Universitat de Barcelona que no queden englobats en els dos apartats anteriors, que individualment considerats tenen una rellevància menor que aquests i tenen un caràcter heterogeni.
- Curriculum vitae.*** Recull de forma exhaustiva tota la informació referent al *curriculum vitae* del professorat de la Universitat de Barcelona, seguint el model normalitzat del Ministeri d'Economia i Competitivitat i d'altres Ministeris i Departaments de la Generalitat de Catalunya.
- Convocatòries de recerca.** Recull les resolucions i convocatòries respecte a temes de recerca que apareixen publicades en els diferents butlletins i diaris oficials nacionals i estatals. Comprèn no tan sols convocatòries gestionades directament per l'Oficina de Gestió de la Recerca sinó també d'altres que són gestionades per altres serveis de la Universitat de Barcelona, però que tenen un cert contingut de recerca, per tal de poder disposar d'una visió global de tot allò que afecta a la recerca i que serveixen de complement al nucli central de la informació.
- Convenis.** Recull tota la informació dels convenis i contractes de recerca que signa la Universitat de Barcelona amb altres institucions o empreses públiques o privades.

- g) **Projectes d'investigació europeus.** Recull tota la informació referent a les peticions de projectes d'investigació presentades a la Unió Europea pels professors de la Universitat de Barcelona.
- h) **Grups de recerca consolidats.** Recull la informació referent als grups de recerca consolidats per la Generalitat de Catalunya i per la Universitat de Barcelona.
- i) **Instituts i Centres de Recerca.** Recull la informació referent a l'estructura i composició dels Instituts i Centres de Recerca aprovats per la Comissió de Recerca.
- j) **Contractes i convenis gestionats per la FBG.** Recull les activitats de recerca realitzades per professors de la UB relacionades amb la transferència i la innovació.
- k) **Instituts de Recerca participats.** Recull la informació referent a la recerca desenvolupada per investigadors de la UB adscrits a aquestes institucions.

Una vegada desenvolupada completament la tasca de gestió que permet resoldre el funcionament del dia a dia d'una manera ràpida i eficient, amb el complement d'una sèrie de llistats per a cada una de les aplicacions, s'ha implementat l'aspecte relatiu a l'avaluació de la recerca, que comportava no solament una gran complexitat tècnica sinó l'elaboració d'uns barems i unes metodologies que havien de tenir una consistència argumental fonamentada en la literatura internacional al respecte, almenys pel que es refereix als aspectes qualitius.

D'aquesta manera, emprant tot aquest volum d'informació s'ha desenvolupat l'últim mòdul de l'aplicació informàtica, que és el de l'avaluació de la recerca. Seguint les indicacions del Vicerectorat de Recerca, l'Oficina de Gestió de la Recerca va elaborar l'any 1995 un barem que permetés valorar d'una manera senzilla i àgil els *inputs* i els *currículum vitae* dels professors de la Universitat de Barcelona, així com uns procediments d'anàlisi qualitativa de les publicacions científiques.

La Comissió de Política Científica va aprovar el primer barem d'avaluació de la recerca en la seva sessió del dia 22 de setembre de 1995 i els va utilitzar per primera vegada en la prioritització de les sol·licituds presentades a la convocatòria de 1995 de grups de recerca consolidats. La Comissió de Recerca va aprovar uns nous barems en la seva sessió del dia 28 de juny del 2004. Des de aquesta data s'han anat actualitzant periòdicament.

Utilització de l'avaluació de la recerca

L'establiment progressiu d'un mecanisme d'avaluació de la recerca es fonamenta en les premisses següents:

- Realitzar prioritzacions de les sol·licituds que es presenten a diverses convocatòries, requerides preceptivament pels organismes que adopten les corresponents resolucions.

- Permetre la contrastació d'avaluacions externes efectuades per institucions que atorguen subvencions a la nostra Universitat, per tal d'aportar elements de discussió d'indicadors i comparació amb dades pròpies ben documentades.
- Fomentar la competitivitat entre els investigadors.
- Elaborar estudis que serveixin per a l'adopció d'acords de política científica en matèria de grans inversions.
- Facilitar la selecció de les peticions en una sèrie de blocs preestablerts (Molt favorables, favorables, no finançables...), quan el número de sol·licituds és molt elevat.
- Procedir a una catalogació científica dels diferents grups de recerca i investigadors individuals i fer el seguiment de les seves activitats.
- Elaborar indicadors per a la distribució del pressupost de la UB.
- Elaborar informes i documentar resolucions.
- Preparar *dossiers* per al Centre de Transferència de Tecnologia.

Procediments d'avaluació de la recerca

Aspectes quantitius

Els procediments d'avaluació quantitativa que s'han previst són els següents:

- Aplicació del barem dels *inputs* de recerca.
- Aplicació del barem dels *currícula vitarum*.

Aquests dos barems tenen en consideració bàsicament **aspectes quantitius**, encara que ja està implementada una millora tècnica que computa els quartils on estan situades les revistes del *Science Citation Index*. L'aplicació informàtica permet de fer diverses sol·licituds de llistat: per departament, per àrea de coneixement, segons l'estat, segons la categoria professional, tenint en consideració una data, per equips, per ítems a avaluar,... així com combinacions entre tots aquests elements.

Cal esmentar que es poden modificar les diferents puntuacions en el moment en què es desitgi, incorporant-se aquestes a l'aplicació informàtica d'una manera immediata. També es poden confeccionar diversos barems amb puntuacions diferenciades per ser aplicades als investigadors segons les àrees a les que estiguin vinculats.

Aspectes qualitius

Respecte als **aspectes qualitius** s'ha de diferenciar entre les àrees de ciències socials i humanitats i les àrees de ciències experimentals, matemàtiques i ciències de la salut:

Pel que fa a les primeres, s'han creat nou comissions amb membres de totes les universitats públiques catalanes que està previst que acordin una sèrie de directrius, els

resultats de les quals haurien de servir per a l'elaboració d'un catàleg de les millors publicacions de cada àrea, que s'aplicaria d'una manera molt similar a les referides al *Science Citation Index*. Aquestes comissions són les següents:

- Comissió de l'Àrea de Filologia.
- Comissió de l'Àrea de Dret.
- Comissió de l'Àrea d'Història.
- Comissió de l'Àrea de Geografia.
- Comissió de l'Àrea d'Economia.
- Comissió de l'Àrea de Ciències de l'Educació.
- Comissió de l'Àrea de Psicologia.
- Comissió de l'Àrea de Sociologia i Ciència Política.
- Comissió de l'Àrea de Filosofia.

Pel que fa a les segones hi ha previstos dos procediments:

Anàlisi dels millors articles científics (o tots) publicats per un professor o equip de recerca mitjançant l'elaboració d'un quadre on consta la situació del factor d'impacte de les revistes dins de les respectives àrees del *Science Citation Index*.

Utilització del procediment MECA (Mètode d'Estimació Comparat per Àrees).

MECA és un procediment numèric elaborat i dissenyat especialment com a instrument tècnic per a l'avaluació qualitativa de la recerca en les anomenades ciències experimentals, matemàtiques i ciències de la salut. El funcionament de MECA es fonamenta en les publicacions periòdiques, principalment articles, que aquestes ciències utilitzen per difondre els resultats de la seva recerca en forma de nous coneixements, i la visibilitat o impacte que aquestes publicacions generen a nivell internacional.

MECA permet analitzar diferents mostres de publicacions, d'individus o col·lectius homogenis quant a composició (persones o grups), pertanyents a un període de realització, i extreure uns coeficients numèrics comparables entre si, independentment de les àrees on es puguin adscriure els investigadors o les seves publicacions.

En trets generals, MECA utilitza la informació de la base de dades internacional *Science Citation Index* (SCI) de la següent manera:

Obtenció de la mitjana dels factors d'impacte de la mostra (FIM) a analitzar.

Obtenció de la mitjana dels factors d'impacte esperats (FIE) teòricament d'una mostra similar.

Normalització de les dades (FIM / FIE)

El paràmetre obtingut per a cada mostra estudiada és susceptible d'ésser comparat entre si. Quan més gran és la puntuació aconseguida per una mostra, major és la qualitat que d'ella es pot suposar.

L'aplicació de tots aquests barems i les valoracions numèriques resultants no poden determinar per ells sols la vàlua científica dels investigadors o grups de recerca analitzats, però sí que proporcionen una informació molt útil a les persones o col·lectius que tenen la responsabilitat d'adoptar decisions en matèria de recerca a la nostra Universitat.

Desenvolupament d'eines informàtiques per a utilització pel professorat

Curricul@

L'aplicació *Curricul@* permet l'actualització i gestió del propi currículum, així com l'obtenció d'aquest en diversos formats. Mitjançant un accés segur i individualitzat, el professor pot introduir el seu *curriculum vitae* i actualitzar-lo des de qualsevol punt d'accés a *Internet*. L'aplicació permet a cada usuari visualitzar el seu currículum, modificar-lo, guardar-lo a disc, tramitar-lo o imprimir-lo en el format desitjat i amb la selecció de dades que calgui. El servidor segur i l'accés mitjançant un codi i una paraula clau (*password*) garanteixen la seguretat i la confidencialitat de les dades introduïdes.

Grups de recerca

Aquesta aplicació permet l'actualització i gestió dels currículums dels grups de recerca, a partir dels currícula individuals dels investigadors que formen part del grup. Té un funcionament similar a l'aplicació anterior.

Consulta de dades de recerca

Una gran part de la informació continguda a la base de dades de recerca de la UB (GREC) es pot consultar públicament a la web <https://webgrec.ub.edu> (l'accés és obert inclús des d'ordinadors externs a la UB) gràcies a l'aplicació de consulta de dades de recerca. Aquesta aplicació ofereix tres tipus d'informació:

1. Informació personal sobre els investigadors. Inclou les dades següents:
 - Situació professional actual
 - Àrea de coneixement
 - Departament
 - Facultat, Escola o Institut
 - Adreça professional
 - Telèfon
 - E-mail
 - Nom Grup
2. Informació sobre els inputs de recerca. Es tracta de les dades sobre les vies o mitjans pels quals els investigadors reben diners o ajuts per a la recerca. La informació que es mostra és la continguda a la base de dades GREC. Les cerques i/o classificacions per anys estan referides a les dates d'inici. Inclou el apartats següents:
 - Projectes de Recerca

- Projectes Europeus
 - Ajuts a la Recerca
 - Infraestructures
 - Accions Especials
 - Ajuts a Grups de Recerca Consolidats
 - Projectes Instituts participats
3. Informació sobre els *outputs* de recerca. Són les dades sobre la producció científica dels investigadors. Es mostra la informació de l'última actualització del currículum de cada investigador. Comprèn els apartats següents:
- Publicacions en revistes
 - Publicacions en llibres
 - Presentació de comunicacions
 - Tesis doctorals
 - Patents

Convé tenir present la diferent procedència d'aquests tres blocs d'informació a l'hora de valorar el seu grau d'actualització i de les accions a seguir en cas de detectar alguna dada incorrecta. La informació dels investigadors prové de la Unitat de Personal Acadèmic i de la Unitat de Personal d'Administració i Serveis gràcies a l'actualització de dades que es fa periòdicament (habitualment un cop al mes) cap a la base de dades de recerca GREC. La informació d'inputs prové bàsicament de l'Oficina de Gestió de la Recerca, de la Fundació Bosch i Gimpera i dels Instituts participats a partir de les convocatòries que gestionen directament. Per últim, les dades d'*outputs* s'obtenen dels currícula dels investigadors que ells mateixos actualitzen amb l'aplicació *curricul@*. Per tant, cal considerar que aquesta informació mai serà del tot completa, especialment la que es refereix als darrers anys.

L'accés a les dades dels 3 blocs és pot fer mitjançant 5 tipus de consulta diferents:

- Consulta general
- Resum per departament
- Resum per facultat
- Resum per àrea de coneixement
- Resum per grup de recerca

La consulta General és la forma més versàtil de cerca ja que permet buscar qualsevol dels ítems d'*inputs* o *outputs* per investigador, grup de recerca, àrea, departament o facultat. A més hi ha la possibilitat de buscar ítems d'un any determinat o que continguin un text concret.

Les consultes de resum ofereixen les dades agregades per anys i per concepte de cada departament, facultat, àrea de coneixement i grup de recerca respectivament, encara que també permeten accedir al detall d'ítems de cada concepte i any. Addicionalment ofereixen informació sobre els factors d'impacte de les publicacions de les àrees de ciències experimentals.

Finalment, hi ha un últim tipus de consulta anomenada Localitzador de Grups que permet obtenir la llista de grups de recerca, consolidats i no consolidats, així com la informació associada a cada grup. Aquesta informació prové de les dades que cada grup ha introduït en el seu currículum de grup elaborant una fitxa de grup.

Convocatòries de recerca

Aquesta aplicació permet buscar informació sobre les diferents convocatòries que poden interessar tant a professors com a alumnes de la UB. Inicialment s'introduiran les convocatòries gestionades per l'Oficina de Gestió de la Recerca. Posteriorment s'aniran incorporant les convocatòries gestionades per altres unitats de la UB amb la intenció de posar a l'abast de tota la comunitat universitària una font d'informació unificada sobre les diferents convocatòries.

Registre de personal investigador en formació

Aquesta aplicació permet buscar informació sobre els beneficiaris d'ajuts predoctorals que desenvolupen la seva activitat a la Universitat de Barcelona. La informació disponible es refereix a les dades següents:

- Tipologia
- Nom i Cognoms del becari
- Nom i Cognoms del director
- Departament
- Facultat
- Àrea de coneixement
- Grup de recerca
- Any

Gestor de projectes de la UB

És una plataforma *web* al servei dels investigadors per a una gestió integrada dels diferents ajuts a la recerca amb col·laboradors i tècnics de suport.

ORGANITZACIÓ DE LA RECERCA A LA UB

Estructures de recerca

Grups de recerca

Aquesta estructura organitzativa de la recerca està contemplada en diferents articles de l'Estatut de la UB. Estan definits a l'article 108.1 com equips de recerca que agrupen diversos investigadors i investigadores que col·laboren conjuntament en el desenvolupament de línies de recerca comunes i coherents i amb finançament compartit; si bé tenen un caràcter dinàmic, mantenen una continuïtat en la seva estructura entre projectes. Actualment existeix un catàleg de grups de recerca consolidats anomenats Grups de recerca consolidats de la Generalitat de Catalunya.

Són grups de recerca reconeguts per la Generalitat de Catalunya després de presentar-se a una convocatòria pública i passar l'avaluació corresponent. Han de complir uns requisits de composició, de productivitat científica i de finançament de recerca. El fet de gaudir d'aquesta consideració permet ser prioritzats en algunes convocatòries i poder presentar-se en exclusiva a d'altres per part de la Generalitat de Catalunya.

Actualment no hi ha grups de recerca consolidats reconeguts només per la Universitat de Barcelona.

Departaments

Estan regulats en el capítol III de l'Estatut de la UB i entre les seves competències està la de coordinar les activitats de recerca dels seus membres pel que fa a la distribució d'espais, a la incorporació de personal investigador i a l'adquisició i el manteniment de les infraestructures de recerca d'ús comú, així com concertar i executar treballs científics, tècnics i artístics amb persones físiques o entitats públiques o privades, encarregats als seus membres o als seus grups de recerca.

Constitueixen la unitat bàsica del desenvolupament de la recerca per part dels professors i investigadors.

Centres de Recerca

Estan regulats a l'article 107.1 i 109. Els centres de recerca poden ser propis de la Universitat de Barcelona, participats per la Universitat de Barcelona i altres universitats o entitats públiques o privades o vinculats, mitjançant un conveni, quan la titularitat és d'una altra entitat pública o privada.

Els centres de recerca propis, formats per personal de diferents grups de recerca, són estructures internes de la Universitat de Barcelona que neixen amb la finalitat, entre d'altres de fomentar activitats de recerca de tipus interdisciplinari o d'alta especialització científica, tècnica o artística.

Actualment hi ha 13 centres de recerca que desenvolupen la seva activitat d'investigació.

Instituts Universitaris de Recerca i Instituts Propis

Estan regulats al Capítol IV de l'Estatut de la UB. Es defineixen com entitats o unitats dedicades fonamentalment a la recerca en camps d'especialització de la ciència, la tècnica o les arts i actuen sota el principi d'obtenir el màxim grau d'autofinançament. Poden ser de la mateixa Universitat, interuniversitaris, mixtos i adscrits. Actualment hi ha dos Instituts Universitaris de Recerca.

El Consell de Govern va aprovar, a proposta de la Comissió de Recerca, el text refós de les normatives de la Universitat de Barcelona reguladores dels Instituts de Recerca, el 21 de març de 2006. Els Instituts de Recerca Propis són els creats exclusivament per iniciativa de la UB. Actualment hi ha 14 instituts de recerca propis.

Observatoris i Centres de Documentació

El Consell de Govern, a proposta de la Comissió de Recerca, va aprovar la Normativa de la Universitat de Barcelona reguladora dels Observatoris i Centres de Documentació, el 6 de juliol del 2006.

Són Observatoris les estructures creades per la UB, individualment o en col·laboració amb altres entitats públiques i/o privades, amb la finalitat de fomentar les activitats acadèmiques i de recerca de tipus interdisciplinar en diferents camps de la ciència, la tècnica o les arts, i amb la voluntat d'incidir a nivell social en els seus respectius àmbits, amb independència de la denominació que rebin.

Són Centres de Documentació les estructures creades per la UB, individualment o en col·laboració amb altres entitats públiques i/o privades, per tal de fomentar, difondre i promoure la recerca i els estudis desenvolupats al voltant de fons bibliogràfics, documentals i materials que custodien i conserven, amb independència de la denominació que rebin.

Actualment hi ha 10 Observatoris i 3 Centres de Documentació.

Càtedres temàtiques

Les Càtedres temàtiques tenen per finalitat fomentar, projectar i difondre la recerca, la docència, la transferència de tecnologia i/o innovació efectuada en àmbits especialitzats, potenciant les relacions entre el món empresarial i professional i el món acadèmic i institucional, mitjançant activitats de caràcter singular.

Estan regulades per la Normativa reguladora del procediment de creació i funcionament de les Càtedres temàtiques de la UB, aprovada pel Consell de Govern el dia 6 de juliol del 2006.

La Comissió de Recerca

És l'òrgan que fa el seguiment de les activitats de recerca i de la transferència del coneixement de la Universitat de Barcelona. Està regulada a l'article 105 de l'Estatut de la UB.

La Comissió de Recerca és presidida pel rector o la rectora, o per la persona que delegui, i està constituïda per un màxim de quinze membres dels diferents àmbits d'activitat universitària nomenats, a proposta del rector o la rectora, pel Consell de Govern, que pot delegar-li part de les seves funcions. Assisteixen a les reunions, amb veu i sense vot, el o la responsable de la direcció de la gestió de la recerca de la Universitat i un funcionari o una funcionària que designi la Gerència, que exerceix les funcions de secretari o secretària de la Comissió de Recerca. Són membres nats d'aquesta Comissió els vicerectors i les vicerectores de l'àrea de recerca. Pot constituir-se una Comissió Permanent de la Comissió de Recerca, formada per un màxim de vuit membres.

Són funcions de la Comissió de Recerca:

- a) distribuir els recursos assignats i controlar-ne la gestió, d'acord amb els criteris aprovats pel Consell de Govern,
- b) proposar al Consell de Govern els criteris generals de distribució dels espais i recursos de recerca,
- c) proposar al Consell de Govern la normativa per a la creació de centres de recerca,
- d) proposar al Consell de Govern la normativa per al reconeixement dels grups de recerca,
- e) analitzar i avaluar la quantitat i la productivitat de la recerca feta pel professorat, pel personal investigador i pels grups de recerca, instituts i centres de recerca,
- f) impulsar la transferència de tecnologia,

- g) vetllar pel nivell ètic de la recerca duta a terme en l'àmbit universitari i la seva coherència amb els principis assumits per la Universitat de Barcelona en aquest Estatut,
- h) proposar al Consell de Govern els criteris generals relatius a les condicions mínimes exigibles per al desenvolupament de la recerca, de manera que es garanteixi la seguretat de tot el personal, així com la preservació del medi ambient.

La Comissió de Política Científica

És una comissió regulada a l'article 106 de l'Estatut de la UB per tal d'assegurar l'adequada coordinació amb les diferents entitats del Grup Universitat de Barcelona que desenvolupa la seva activitat en l'àmbit de la recerca i la promoció d'aquesta.

Està presidida pel rector o la rectora, o per la persona que delegui, i integrada per un màxim de vint-i-cinc membres dels diferents àmbits d'activitat universitària i del Grup Universitat de Barcelona nomenats, a proposta del rector o la rectora, pel Consell de Govern. Assisteixen a les reunions, amb veu i sense vot, el o la responsable de la direcció de la gestió de la recerca de la Universitat i un funcionari o una funcionària que designi la Gerència, que exerceix les funcions de secretari o secretària de la Comissió de Política Científica. Són membres nats d'aquesta Comissió els vicerectors i les vicerectores de l'àrea de recerca.

Són funcions de la Comissió de Política Científica:

- a) marcar les grans directrius polítiques estratègiques de recerca del Grup Universitat de Barcelona,
- b) assessorar i donar suport els vicerectorats competents en recerca i política científica sobre qüestions generals de política científica.
- c) realitzar treballs de prospectiva i analitzar els resultats de les avaluacions externes de recerca que es facin periòdicament,
- d) realitzar un informe anual sobre l'estat de la recerca i la seva transferència en el Grup Universitat de Barcelona, i adreçar-lo al Consell de Govern i al Consell Social,
- e) informar sobre documents d'àmbit europeu, estatal i autonòmic que es refereixin a recerca i a política científica i tecnològica.

Estructures de suport a la recerca i a la transferència de coneixement i tecnologia

Oficina de Gestió de la Recerca

Veure informació en pàgines anteriors.

Unitats d'Atenció a l'Investigador (Oficines de recerca i gestors departamentals)

Les competències que tenen assignades són les següents:

- Informació i difusió de convocatòries de recerca
- Assessorament als investigadors per emplenar les sol·licituds d'ajuts a la recerca
- Suport per a la gestió dels projectes en les diferents fases, especialment la gestió econòmica.
- Suport per a la confecció de memòries d'activitats
- Suport a la utilització del GREC i detectar noves necessitats
- Suport a la Comissió de Recerca del centre.
- Gestió de les accions/programes impulsats per la comissió de recerca del centre.

Centres Científics i Tecnològics

Són un centre de la Universitat de Barcelona destinat a donar suport integral a la recerca. Disposen de personal especialitzat i d'un parc instrumental modern amb equips d'alta tecnologia

Centre de Patents

És un centre de recerca de la UB que es dedica principalment a tasques de recerca, divulgació i docència en el camp de la propietat industrial i de la documentació.

Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI)

És un centre que integra els serveis de biblioteca i suport a la docència i s'adapta al nou Espai Europeu d'Educació Superior i a l'Espai Europeu de Recerca.

Serveis i Programes per a l'estudiant

En aquesta unitat hi ha una secció encarregada de la gestió de les convocatòries del personal investigador en formació

Altres unitats: Servei d'Audiovisuals, Agència de Polítiques i de Qualitat, Informàtica de Recerca i Unitat de Convenis i Entitats Relacionals.

Grup Universitat de Barcelona

Pel que fa a la recerca les entitats vinculades a la Universitat de Barcelona que cal destacar són:

Fundació Bosch i Gimpera

En el decurs de l'exercici 1996, la Fundació Bosch i Gimpera va concretar el projecte de constituir el **Centre d'Innovació**. Aquest Centre, en funcionament des de l'any de 1998.

El Centre d'Innovació constitueix un eix fonamental del projecte del Parc Científic de Barcelona, constituït com a Fundació el setembre de 1997 per la Fundació Bosch i Gimpera i la Caixa de Catalunya. "*Les Cúpules*" vehicularà les relacions que s'estableixin entre les activitats del Parc i les empreses i institucions.

Les Cúpules s'ha creat amb la voluntat de ser *El centre tecnològic al servei de les petites, mitjanes i grans empreses* que:

1. posa al seu abast les capacitats científico-tècniques de la UB.
2. fomenta la innovació, mitjançant transferència de tecnologia.
3. realitza recerca cooperativa.
4. és una finestra única per facilitar el diàleg i la relació entre la Universitat de Barcelona i les empreses.
5. promou la participació de les empreses en programes de R+D de la Unió Europea.

La innovació no és un fet aïllat, sinó que és el fruit d'una cultura social i empresarial que es nodreix de la generació d'idees per part de tothom.

L'accés a la innovació facilita:

1. impulsar i dinamitzar l'activitat empresarial
2. mantenir i alhora incrementar la competitivitat empresarial
3. renovar les estructures productives i organitzatives.
4. Estimular nous sectors d'activitat.

Estem en un món interactiu, en el qual s'ha fet imprescindible disposar de punts de referència clars i concrets que serveixin de guia i consulta en moments de necessitat.

El centre desenvolupa la seva tasca de **promoció de la innovació** i la **transferència de tecnologia** en tots els camps de coneixement coberts pels professors i departaments de la UB.

En particular, cobreix els següents sectors:

-Agroalimentació; Estudis Socio-econòmics; Electrònica; Conservació del patrimoni cultural; Farmacèutic; Materials; Medi Ambient; Multimèdia; Químic.

Per aquest motiu, el Centre d'Innovació Les Cúpules, conjuntament amb el Parc Científic de Barcelona, vol ser l'Àgora, la plaça pública, on es donin les condicions favorables per desenvolupar la cultura de la Innovació, a través de l'organització de conferències, seminaris i jornades i trobades amb experts en temes d'innovació.

Fundació Parc Científic de Barcelona

Segons la *Asociación de Parques Científicos y Tecnológicos de España (APTE)*, un Parc Científic i Tecnològic és un projecte, generalment associat a un espai físic, que:

1. Manté relacions formals i operatives amb les universitats, centres de recerca i altres institucions d'educació superior.
2. Està dissenyat per encoratjar la formació i el creixement d'empreses basades en el coneixement i d'altres organitzacions amb un alt valor afegit que pertanyen al sector terciari, normalment ubicades al propi Parc.
3. Posseeix un organisme estable de gestió que impulsa la transferència de tecnologia i fomenta la innovació entre les empreses i organitzacions usuàries del Parc.

Segons la *Internacional Association of Science and Technology Parks (IASP)*, un Parc Científic i Tecnològic és una organització gestionada per professionals especialitzats amb l'objectiu fonamental d'incrementar la riquesa de la seva regió i de promoure la cultura de la innovació. Així mateix, també té com a finalitat fomentar la competitivitat de les empreses i institucions generadores de coneixement instal·lades o associades al parc.

Amb aquest objectiu, un Parc Científic i Tecnològic estimula i gestiona el flux de coneixement i tecnologia entre universitats, institucions de recerca, empreses i mercats; impulsa la creació i creixement d'empreses innovadores mitjançant mecanismes d'incubació i generació centrífuga (*spin-off*), i proporciona altres serveis de valor afegit així com espai i instal·lacions de gran qualitat

El Parc Científic de Barcelona és una estructura del sistema d'innovació creada per la Universitat de Barcelona, amb el suport de la Fundació Bosch i Gimpera i CatalunyaCaixa, que incorpora grups de recerca públics i empresarials en un únic espai equipat amb una àmplia oferta tecnològica

La confluència de centres de recerca universitaris, institucionals i empresarials fa del Parc Científic de Barcelona un instrument de referència pioner que fomenta la transferència de coneixement i de tecnologia i que alhora facilita la creació de noves empreses de base tecnològica.

Ubicat al Campus Diagonal, el Parc Científic de Barcelona acull vint empreses, tres centres de recerca i una bioincubadora d'empreses de base tecnològica, que desenvolupen la seva activitat en àrees emergents de recerca química, farmacèutica, biotecnològica així com en nanobioenginyeria. Aquesta activitat es localitza en un edifici modular de laboratoris de 20.000 metres quadrats equipat amb potents plataformes al servei de suport a l'R+D+I.

Així mateix, el Parc Científic de Barcelona també concentra múltiples centres de recerca que abasten un ampli espectre d'àrees en ciències experimentals, humanes i socials.

Instituts de recerca participats

Són instituts en els que els professors de la UB realitzen la seva recerca, i la participació està regulada mitjançant un conveni de col·laboració.

Actualment són: Fundació privada Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona, Fundació privada Institut de Recerca de l'Energia de Catalunya, Fundació privada Institut de Bioenginyeria de Catalunya, Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS), Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL), Centre de Recerca Agrigenòmica i Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF).

FINANÇAMENT DE LA RECERCA.

El finançament de la recerca prové bàsicament de quatre vies: la Unió Europea, l'Estat Espanyol, la Generalitat de Catalunya i altres orígens diversos (bàsicament finançament no competitiu).

Convocatòries autonòmiques.- Els fons provenen bàsicament de les convocatòries que consten al V Pla de Recerca i Innovació de Catalunya 2010-2013. Els Departaments implicats són fonamentalment el Departament d'Economia i Coneixement, el Departament de Cultura, el Departament de Medi Ambient, el Departament de Política Territorial i Obres Públiques i el Departament de Salut .

Convocatòries estatals.- Els fons provenen bàsicament de les convocatòries que consten al VI Pla Nacional d'Investigació Científica, Desenvolupament i Innovació Tecnològica (2008-2011), prorrogat fins el 2012. Els Ministeris implicats són fonamentalment: el Ministeri d'Economia i Competitivitat, el Ministeri de Sanitat i Consum, el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç i el Ministeri d'Afers Socials.

LA UNIÓ EUROPEA.

Els fons provenen bàsicament de les convocatòries del VIIè Programa Marc (PM) i d'altres programes complementaris.

El Programa Marc de Recerca és gestionat per la Direcció General de Recerca de la Comissió Europea i s'estructura en diferents àrees temàtiques la prioritat de les quals es decideix en cadascun dels Programes Marc.

Visió global del VIIè Programa Marc

A continuació es presenten de forma reduïda els diferents elements que constitueixen el VIIè Programa Marc i les seves interaccions;

Objectiu : L'objectiu del VIIè PM és fomentar totes les activitats de recerca que es considerin necessàries, especialment estimulants a les empreses, incloent les petites i mitjanes (pimes), als centres de recerca i a les universitats en la seva vessant de recerca i desenvolupament tecnològic, tot això amb la finalitat de millorar i enfortir les bases científiques i tecnològiques de la indústria europea i assegurar un alt nivell de competitivitat

Duració : El Programa Marc anirà des del 2007 fins al 2013, passant a ser de set anys en lloc dels quatre que durava fins l'actual.

Pressupost : La dotació per a tot el Programa Marc serà superior als 50.500 milions d'Euros.

Regles de participació i finançament:

Per participar en el VIIè Programa Marc és precís de presentar-se a les convocatòries de propostes realitzades per la Comissió Europea.

Hi pot participar qualsevol persona física o jurídica establerta en un estat membre, en un país associat o en un tercer país.

L'evolució de les propostes es farà d'acord amb els criteris establerts en els programes específics i en els programes de treballs .

S'han establert els següents límits màxims de subvenció de les despeses reals;

- Activitats Tecnològiques i de Recerca : 50% dels costos elegibles excepte per :
 - o Entitats públiques : 75%
 - o Centre d' Educació secundària i superior: 75%
 - o Organismes de Recerca sense ànim de lucre: 75%
 - o Pimes: 75%
- Accions de recerca bàsica/ fonamental: 100%
- Accions de suport i coordinació : 100%
- Formació i desenvolupament professional de recercadors: 100%

Contingut

El VIIè Programa Marc s'articula en quatre programes específics que es corresponen amb els quatre objectius fonamentals de la Política de Recerca Europea:

Cooperació, Idees, Persones i Capacitats.

Des d'Europa hi ha d'altres fons de finançament de la recerca fora del programa Marc i que provenen d'altres Direccions Generals. En alguns casos parlem de programes estructurals (*e-content, e-learning, Life, Interreg, etc.*) i altres vegades són “*call for tenders*”, és a dir un tipus de concurs públic per temàtiques molt concretes, on no existeix previsió de calendari fix i on la majoria d'elles, són mitjançant contractacions directes per part de la Comissió Europea.

Des d'Europa altres organismes com *l'European Science Foundation* complementen el Programa Marc d'RTD . L'ESF també s'organitza amb temàtiques prioritàries encara que bastant més generals i donant més sortida a projectes de Ciències Socials i Humanitats.

CONVOCATÒRIES AUTONÒMIQUES. V PLA DE RECERCA I INNOVACIÓ DE CATALUNYA 2010-2013

L'objecte de les convocatòries més rellevants és el que s'especifica a continuació:

Programa de recursos humans

Beques i ajuts per a la formació i contractació de personal investigador novell (FI)

L'objecte de la convocatòria és concedir beques per a la formació de personal investigador (FI), mitjançant la incorporació de becaris en programes de doctorat i màsters oficials per a la realització de projectes de recerca, en grups de recerca que desenvolupin un projecte d'R+D vigent i concedir ajuts a les universitats o centres de recerca per contractar investigadors novells i promoure la qualitat en la recerca, mitjançant la incorporació d'aquests en grups de recerca que, desenvolupin un projecte d'R+D vigent.

Beques de recerca per a professors/es i investigadors/es visitants a Catalunya (PIV)

L'objecte de la convocatòria és concedir ajuts a les universitats catalanes i a les institucions no universitàries sense finalitat de lucre, situades a Catalunya i que entre les seves activitats hi figuri la recerca, per subvencionar estades de professors/es i investigadors/es de fora de Catalunya, d'acreditada experiència i reconegut prestigi internacional, que col·laborin en un projecte docent o investigador amb el grup receptor.

Ajuts postdoctorals dins del Programa Beatriu de Pinós (BP)

L'objecte de la convocatòria és atorgar beques per fer estades de recerca postdoctoral en universitats, centres de recerca o empreses de fora de Catalunya i de l'Estat Espanyol, i ajuts a les entitats situades a Catalunya que duguin a terme activitats de recerca o innovació que fomentin la contractació de personal investigador postdoctoral.

Ajuts per a la contractació d'investigadors ICREA

L'objecte de la convocatòria és la contractació per la Fundació ICREA d'investigadors doctors amb un excel·lent currículum de recerca internacional per a la seva incorporació a universitats i centres de recerca de Catalunya.

Programa Icrea Acadèmia

L'objecte de la convocatòria és incentivar i recompensar l'excel·lència investigadora del personal docent i investigador doctor amb vinculació permanent a les universitats públiques de Catalunya

Programa de suport a la recerca

Beques per a estades per a la recerca fora de Catalunya (BE)

L'objecte de la convocatòria és atorgar beques per fer estades per a la recerca fora de Catalunya per a personal amb grau de doctor amb dedicació a temps complet.

Ajuts per donar suport a les activitats dels grups de recerca (SGR)

L'objecte de la convocatòria és donar suport a grups de recerca de les universitats i els centres públics i privats de Catalunya sense finalitat de lucre que tinguin com a activitat principal la recerca i la transferència de coneixements, a fi de potenciar-ne el desenvolupament o la consolidació d'acord amb les necessitats del grup.

Ajuts per donar suport a l'establiment de xarxes incentivadores de la recerca educativa (XIRE)

L'objecte de la convocatòria és atorgar ajuts per a la creació de xarxes incentivadores de la recerca educativa en l'entorn de l'educació amb objectius de coneixement comuns, que siguin o puguin esdevenir un referent dins el sistema educatiu català i, al mateix temps, que aconseguixin presència internacional.

Ajuts per al desenvolupament de treballs de camp de prospecció i/o excavació arqueològica o paleontològica de rellevància científica i d'impacte internacional (EXCAVA)

L'objecte de la convocatòria és atorgar ajuts per al desenvolupament de treballs de camp de prospecció i/o excavació arqueològica o paleontològica de rellevància científica i d'impacte internacional.

Ajuts per a projectes adreçats a la recuperació de la memòria històrica (AREM)

L'objecte de la convocatòria és atorgar ajuts per donar suport a projectes de recerca sobre la història de la Guerra Civil (1936-1939) i el Franquisme (1939-1975) a Catalunya, o en relació a Catalunya, i que tinguin com a finalitat contribuir a la recuperació i sistematització de fonts d'informació primàries entorn d'ambdós períodes.

Ajuts per incentivar la recerca aplicada i la formació universitària en matèria d'immigració a Catalunya (ARAFI)

L'objecte de la convocatòria és atorgar ajuts que donin suport a projectes de recerca en matèria d'immigració internacional a Catalunya (tant d'estrangers com de retornats) que

tinguin com a finalitat la diagnosi i la definició de propostes d'intervenció polítiques clarament identificades en aquest àmbit.

Ajuts per al finançament d'actuacions en l'àmbit de la comunicació, la didàctica i de la divulgació científica (ACDC)

L'objecte de la convocatòria és concedir ajuts per al finançament d'actuacions en l'àmbit de la comunicació, la didàctica i la divulgació científica de les activitats d'R+I, per tal de donar a conèixer socialment la importància d'aquestes activitats com a eines de progrés, benestar i competitivitat.

Ajuts per a l'estudi de les desigualtats i violències originades per motius de gènere en l'àmbit científic i universitari (RDG)

L'objecte de la convocatòria és la concessió d'ajuts per al finançament de projectes de recerca que tinguin per finalitat l'estudi de les desigualtats i violències originades per motius de gènere, i que aprofundeixin sobre la seva naturalesa, l'evolució, les causes, les conseqüències i noves propostes d'intervenció que permetin avançar en la seva prevenció en l'àmbit universitari i científic.

Ajuts per a l'organització d'accions mobilitzadores (ARCS)

L'objecte de la convocatòria són ajuts per a l'organització de congressos, simposis, cicles de conferències i seminaris d'especial rellevància científica, social, humanística i tecnològica, que s'organitzin a Catalunya. Queda exclosa de la convocatòria qualsevol tipus d'acció que formi part de programes de doctorat o postgrau.

Ajuts per donar suport al desenvolupament de projectes de recerca i innovació en matèria educativa i d'ensenyament formal i no formal (ARIE)

L'objecte de la convocatòria és finançar projectes de recerca i innovació que tinguin per finalitat la millora de la qualitat del sistema educatiu no universitari i la potenciació i millora d'iniciatives d'ensenyament formal i no formal i d'aprenentatge.

Programa d'infraestructura de recerca

Ajuts d'equipament i infraestructura destinats a la recerca (PEIR)

L'objecte de la convocatòria és l'atorgament d'ajuts a les universitats catalanes, i als centres i/o les institucions públiques i privats sense finalitat de lucre situats a Catalunya i que entre les seves principals activitats hi figuri la recerca, per al finançament d'inversió nova o de reposició destinada a l'adquisició d'equipament i infraestructura per a la recerca.

Programa de cooperació internacional

Projectes Batista i Roca (PBR)

L'objecte de la convocatòria és atorgar ajuts per al finançament de projectes de recerca que tinguin per finalitat l'estudi de temàtiques en l'àmbit de les Ciències Socials i les Humanitats, on hi participin o supervisin investigadors/res britànics/ques o irlandesos/es, i catalans/nes conjuntament.

Ajuts de mobilitat d'investigadors en el marc de la Comunitat de Treball dels Pirineus (AIRE-CTP)

L'objecte de la convocatòria és concedir ajuts per finançar les despeses d'estada i viatge del personal investigador amb la finalitat de promoure els intercanvis dins el territori CTP entre els membres de la comunitat científica, fomentar la formació i potenciar les xarxes de grups de recerca.

Projectes d'investigació i desenvolupament tecnològic en el marc de la comunitat de treball dels Pirineus (ITT-CTP)

L'objecte de la convocatòria és concedir ajuts per finançar la realització de projectes de recerca científicotecnològica innovadora que promogui la cooperació entre universitats, centres tecnològics i empreses dels diferents membres de la CTP.

Ajuts per al desenvolupament i consolidació de xarxes científiques de recerca en el marc de la Comunitat de Treball dels Pirineus (XI-CTP)

L'objecte de la convocatòria és concedir ajuts per finançar la realització de projectes de recerca científicotecnològica innovadora que promogui la cooperació entre universitats, centres tecnològics i empreses dels diferents membres de la CTP.

Altres accions

Ajuts a projectes de recerca d'abast local i comarcal (ACOM)

L'objecte de la convocatòria és atorgar ajuts a les institucions i entitats d'àmbit local i comarcal per finançar la realització de projectes de recerca i contribuir significativament a un coneixement millor de la identitat de Catalunya.

CONVOCATÒRIES ESTATALS. VI PLA NACIONAL D'INVESTIGACIÓ CIENTÍFICA, DESENVOLUPAMENT I INNOVACIÓ TECNOLÒGICA (2008-2011), prorrogat fins 2012.

El Pla Nacional va ser aprovat pel Consell de Ministres el dia 14 de setembre del 2007. L'objecte de les convocatòries més rellevants és el que s'especifica a continuació.

El Pla Estatal d'Investigació Científica, Tècnica i d'Innovació 2013-2016 va ser aprovat pel Consell de Ministres el 1 de febrer del 2013. Consta un resum a les transparències. Encara no s'ha efectuat cap convocatòria a càrrec d'aquest Pla.

Línia Instrumental de Recursos humans .Contractació i Incorporació de Recursos humans

Programa Ramon y Cajal

L'objectiu és la contractació laboral, per un termini de cinc anys, de doctors en totes les àrees de coneixement, per Centres d'R+D espanyols.

Programa Juan de la Cierva

L'objectiu és la contractació laboral, per un termini de tres anys, de doctors en totes les àrees de coneixement, per Centres d'R+D espanyols.

Ajuts al personal tècnic de suport a la recerca

L'objectiu és la contractació de personal tècnic de suport a la recerca en grups de recerca que disposin de projectes de recerca finançats, per a serveis de suport a la recerca centralitzats, per a suport a empreses de base tecnològica i tècnics de transferència.

Programa Torres Quevedo

L'objectiu és la contractació d'investigadors doctors i tecnòlegs per empreses, associacions empresarials, centres tecnològics i parcs científics i tecnològics

Línia instrumental de Recursos Humans. Formació de Recursos Humans

Ajuts de Formació de Personal Investigador (FPI)

L'objectiu és possibilitar la formació científica d'aquells titulats superiors universitaris que desitgin realitzar una tesi doctoral en qualsevol àrea de coneixement. Per això, aquesta convocatòria ofereix possibilitats de formació en projectes de recerca concrets finançats pel Pla Nacional d'R+D+I.

Beques de Formació de Professorat Universitari (FPU)

L'objectiu és promoure la formació de tercer cicle dels alumnes que hagin finalitzat els seus estudis de segon cicle i desitgin orientar la seva activitat professional envers la docència i la recerca.

Línia Instrumental de Recursos Humans. Mobilitat. Programa d'ajuts a la mobilitat i internacionalització de la I+D+I

Accions integrades

L'objectiu són ajuts per a la realització de projectes de recerca conjunts entre equips de recerca de centres d'R+D espanyols i equips de diferents països.

Estades de joves doctors estrangers a Espanya

L'objectiu es facilitar l'estada de joves doctors estrangers a Espanya per realitzar tasques de recerca en totes les àrees de coneixement.

Estades de professors i investigadors estrangers en règim d'any sabàtic a Espanya

L'objectiu és reforçar la capacitat d'R+D dels grups espanyols, donant-los-hi l'oportunitat d'incorporar temporalment a investigadors de reconeguda vàlua en el seu camp i que estiguin vinculats estatutàriament a centres estrangers.

Estades de mobilitat de professors i investigadors en centres estrangers d'ensenyament superior i investigació

L'objectiu és l'actualització permanent dels coneixements en qualsevol àrea de coneixement i la participació en tasques docents i de recerca regulars del centre d'acollida en qualsevol dels cicles de l'ensenyament superior per part del personal acadèmic amb experiència i trajectòria professional acreditada.

Estades de mobilitat a l'estranger "José Castillejo" per a joves doctors

L'objectiu és afavorir i incentivar la mobilitat de joves doctors que s'han incorporat recentment als cossos docents universitaris per tal d'actualitzar coneixements, aprendre noves tècniques i mètodes de docència i recerca i establir nous vincles acadèmics, propiciant la col·laboració regular entre institucions.

Beques d'especialització en organismes internacionals

L'objectiu és la formació de titulats superiors universitaris que desitgin adquirir una elevada especialització en les àrees científico-tecnològiques desenvolupades en determinats organismes internacionals dels que Espanya és membre.

Línia instrumental de Recursos Humans. Altres actuacions: Premis Nacionals d'Investigació

L'objectiu dels 5 Premis Nacionals d'Investigació existents és el de reconèixer el mèrit d'aquells investigadors espanyols que estan realitzant una tasca destacada en camps científics de rellevància internacional, i que contribueixen a l'avenç de la ciència, les humanitats, les ciències socials, la tecnologia, les ciències de la salut i la transferència de tecnologia

Línia instrumental de Projectes d'I+D+I

Projectes d'investigació fonamental no orientada

L'objectiu és fomentar la realització d'activitats de recerca per part dels grups d'R+D+I dels diversos tipus d'entitats, de manera que es generin nous coneixements generals, científics o tècnics amb implicacions a mitjà i llarg termini sobre la millora de la qualitat de vida dels ciutadans i la competitivitat empresarial.

Activitat Investigadora Consolider-Ingenio 2010

Els objectius d'aquests projectes són les actuacions de caràcter estratègic per al finançament d'activitats científiques d'alt nivell que promoguin un avanç significatiu en l'estat del coneixement o que estableixi noves línies d'investigació originals i actualitzades situades en la frontera del coneixement. Han de procurar contenir un fort component de transferència tecnològica i de resultats.

Projectes d'Investigació Fonamental orientada a la transmissió de coneixements a l'empresa

Són una continuació del Programa PETRI. L'objectiu principal és la transferència de coneixement des dels grups de recerca al sector productiu.

Accions complementàries

Tenen els objectius següents:

- L'organització de congressos, seminaris i jornades de caràcter científic-tècnic, per fomentar la cooperació entre grups de recerca espanyols i entre grups de recerca espanyols i estrangers.
- Accions concertades de caràcter científic-tècnic.
- La realització d'activitats d'especial interès en vaixells oceanogràfics.
- Preparació de propostes per a la participació d'equips d'investigació espanyols en el Programa Marc de la Unió Europea..
- Les accions de política científic-tecnològica d'especial urgència o interès.

Projectes d'investigació aplicada

L'objectiu és afavorir les activitats encaminades a l'adquisició de nou coneixement, explorant la possible aplicació de noves tecnologies en la generació de nous productes, processos o serveis, o en la millora substancial dels ja existents.

Xarxa OTRI

Les OTRI són unitats de interfaç en el sistema ciència-tecnologia-empresa i la seva missió fonamental és dinamitzar les relacions entre els agents del sistema. El Ministeri d'Educació i Ciència efectua convocatòries per fer efectiu aquest programa.

Línia Instrumental d'infraestructures científiques i tecnològiques

Ajuts a projectes d'infraestructura científic-tecnològica

L'objectiu és contribuir al desenvolupament regional mitjançant la dotació d'equipament científic-tecnològic pel desenvolupament de les activitats de recerca. Pretén també optimitzar l'ús d'aquests equipaments i crear sinèrgies per optimitzar la transferència dels resultats de la recerca al sector productiu.

Ajuts per investigar en instal·lacions científiques i tecnològiques amb participació espanyola

L'objectiu és atorgar ajuts als grups de recerca espanyols per tal que puguin realitzar estades de recerca en instal·lacions científiques i tecnològiques nacionals i internacionals amb participació espanyola.

Acció Estratègica en Salut

Ajuts per a contractes de formació en investigació "Río Hortega" per a professionals sanitaris que hagin finalitzat el període de formació especialitzada.

L'objectiu és promoure la formació en investigació de professionals sanitaris que hagin acabat el període de Formació Sanitària Especialitzada, mitjançant la contractació pel

desenvolupament d'un pla de formació en investigació biomèdica bàsica orientada, clínica o en salut pública i en serveis de salut sota la direcció d'un grup de recerca

Contractes postdoctorals de perfeccionament en investigació en salut "Sara Borrell"

L'objectiu és perfeccionar la formació de joves doctors de l'àmbit de la biomedicina i que desenvolupa tasques assistencials en el Sistema Nacional de Salut per tal que s'incorporin dins del sistema espanyol de ciència i tecnologia.

Projectes de recerca en salut

L'objectiu és finançar una línia d'investigació de qualitat estable, evitant la fragmentació dels grups de recerca, de forma que arribin a una massa crítica òptima, fomentant la participació d'investigadors amb dedicació única a cada projecte.

Projectes d'investigació clínica no comercial amb medicaments d'ús humà

L'objectiu és fomentar la investigació científica amb medicaments d'ús humà, mitjançant el finançament de projectes d'investigació clínica independent de la indústria farmacèutica.

Projectes d'investigació en avaluació de tecnologies sanitàries i serveis de salut

L'objectiu és fomentar la investigació en avaluació sobre equitat, eficàcia, accessibilitat, qualitat i ús apropiat de les tecnologies mèdiques considerades d'interès pel Sistema Nacional de Salut.

Centres d'investigació Biomèdica en Xarxa (CIBER)

L'objectiu és l'atorgament d'ajuts a grups de recerca per a la seva incorporació a una estructura estable amb personalitat jurídica pròpia, sobre un àrea definida.

Xarxes Temàtiques d'Investigació Cooperativa en Salut (RETICS)

L'objectiu és atorgar ajuts a grups de recerca per a la seva incorporació a una estructura estable de cooperació en xarxa en l'àmbit de la biomedicina i ciències de la salut.

Accions en salut, esport i activitat física

L'objectiu és el foment de les activitats de recerca i desenvolupament adreçades a crear coneixements i obtenir millores tècniques que contribueixin a la generació i millora de productes i serveis per tal d'aconseguir incrementar la qualitat de vida dels ciutadans i afavorir el foment del coneixement dels beneficis de la pràctica de l'activitat física i l'esport, especialment els referits a la preservació i millora de la salut.

CONVOCATÒRIES FINANÇADES PER LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Ajuts per a la renovació d'equipament científic i tecnològic de recerca obsolet

L'objecte de la convocatòria és l'atorgament d'ajuts als departaments universitaris i a les unitats especialitzades de suport a la recerca de la Universitat de Barcelona per al finançament de la renovació d'equipament científic i tecnològic de recerca que hagi quedat obsolet.

Accions especials de suport a la recerca

L'objecte de la convocatòria és atorgar ajuts a aquells investigadors que, de manera transitòria, no disposin de finançament per a dur a terme les seves activitats de recerca per tal que puguin continuar desenvolupant-les

Ajuts per a la contractació de personal tècnic de suport a la recerca

L'objecte de la convocatòria és atorgar ajuts per a la contractació per personal qualificat de suport a la recerca (Grup 1) i ajuts per a la contractació de personal tècnic de suport a la recerca (Grup 3). Són beneficiaris els grups de recerca consolidats de la Generalitat de Catalunya, el responsable del qual sigui professor de la UB.

Ajuts del Programa General d'Intensificació de la Recerca a les universitats del sistema universitari de Catalunya

L'objecte de la convocatòria és intensificar la dedicació a activitats de recerca del personal docent i investigador doctor a temps complet de la Universitat de Barcelona durant un període màxim de tres anys consecutius.

Ajuts per a la realització de projectes de recerca precompetitius en Ciències Socials i Humanitats

L'objecte d'aquesta convocatòria és incentivar el desenvolupament de projectes de recerca precompetitius en Ciències Socials i Humanitats, per part d'equips emergents que intenten posar en marxa nous projectes de recerca que encara no tenen el grau de desenvolupament suficient per presentar-se a convocatòries del Pla Nacional I+D+i.

TIPUS DE PERSONAL DE RECERCA

El professor i l'investigador

El personal acadèmic està regulat a l'article 142 i següents de l'Estatut de la UB. El personal acadèmic està format pel professorat –que pot ser funcionari o contractat- i pels investigadors i ajudants. El personal acadèmic està adscrit a departaments, on li són encomanades les tasques docents requerides pels consells d'estudis i on pot desenvolupar la seva tasca investigadora

Els investigadors són especialistes en les distintes branques del coneixement que tenen primordialment responsabilitats de recerca, i addicionalment, de docència.

Cal destacar l'existència actualment de tres figures específiques d'investigador. En primer lloc està la de *l'investigador del Programa Ramón y Cajal*, que tenen un contracte laboral per un període de cinc anys. Aquests investigadors poden, a petició pròpia, desenvolupar col·laboracions complementàries de docència, previ acord amb el departament corresponent implicat, amb l'aprovació per part de la institució i respectant la normativa vigent d'incompatibilitats. En segon lloc està la figura de l'investigador del *Programa Juan de la Cierva*, que tenen un contracte laboral per un període de tres anys. Estan vinculats a un projecte de recerca vigent. En tercer lloc està la figura de l'investigador d'ICREA (Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats), regulat a l'article 62 de la llei d'Universitats de Catalunya. Es tracta d'investigadors aportats per ICREA que tenen la consideració d'investigadors vinculats a la universitat, mitjançant un conveni signat entre ambdues institucions.

El personal de suport: Tècnics especialitzats, oficials de laboratori

El personal que desenvolupa tasques de suport als departaments té diferents denominacions: tècnics especialitzats, oficials de laboratori, tècnics de suport a la recerca, etc. Així mateix, poden ser fixos o eventuals i, en aquest supòsit, són en moltes ocasions contractats a càrrec dels projectes de recerca. El personal de suport fix dels departaments solen realitzar tasques de suport a la docència i a la recerca.

Personal tècnic de suport a la recerca

Aquest tipus de personal desenvolupa exclusivament tasques de suport a la recerca. Pot ser fix o eventual. Actualment es poden destacar dos col·lectius de tècnics de suport a la recerca de caràcter eventual per l'origen del seu finançament. En primer lloc estan els tècnics emmarcats dins del Programa de Tècnics de Suport a la Recerca de la Generalitat de Catalunya. Aquesta convocatòria està adreçada als grups de recerca consolidats, instituts de recerca, Facultats i Escoles, centres de recerca i serveis de

suport científic. La Universitat aporta un 65% del cost total de les places i els grups de recerca, instituts de recerca, centres de recerca o Centres aporten l'altre 35% del cost total en concepte de cofinançament. Aquest cofinançament és aportat pel Vicerectorat de Recerca, Innovació i Transferència en el cas de les places assignades als Centres Científics i Tecnològics. Els contractes es fan per un any, renovables fins a un màxim de tres anys, sempre i quan existeixi finançament per part de la Generalitat de Catalunya.

En segon lloc es troben els tècnics corresponents a la convocatòria d'ajuts per a la contractació de personal tècnic de suport del Ministeri d'Economia i Competitivitat. Aquesta convocatòria estableix tres tipus de tècnics: tècnics d'infraestructures científico-tecnològiques per a la incorporació als serveis de tamany mitjà i gran de caràcter centralitzat, tècnics de suport a empreses de base tecnològica, que són ajuts per a la contractació de personal tècnic destinats a la promoció de la creació i desenvolupament d'empreses de base tecnològica al si dels Centres de Recerca i tècnics d'impuls de la participació en projectes internacionals. Les institucions participants o els grups de recerca han d'aportar un cofinançament fixat a la convocatòria..

Personal postdoctoral de recerca

Aquest tipus de personal realitza quasi exclusivament tasques de recerca i són contractats quasi sempre a càrrec dels fons dels projectes de recerca dels investigadors. Els departaments també poden acordar amb aquests tipus de personal la realització de tasques docents complementàries.

Els personal investigador en formació. Diferents tipologies

Ajuts per a beques i contractes del Programa de Formació de Professorat Universitari del Ministeri d'Educació i Ciència (FPU)

L'objectiu d'aquests ajuts és la formació de doctors en qualsevol àrea de coneixement científic, mitjançant la concessió de beques i ajuts que facilitin la seva incorporació al sistema espanyol d'educació superior i investigació científica.

Ajuts de Formació del Personal investigador del Ministeri d'Educació i Ciència (FPI)

L'objectiu és la formació de titulats superiors universitaris per a la realització d'una tesi doctoral, dins de projectes d'investigació concrets finançats pel Pla Nacional d'R+D+I.

Beques i Ajuts per a la formació i contractació de personal investigador novell (FI)

L'objecte de la convocatòria és la concessió d'ajuts en règim de beca i de contracte per a la formació de personal investigador novell, mitjançant la incorporació dels becaris en programes de doctorat i màsters oficials per a la realització de projectes de recerca, en grups de recerca que desenvolupin un projecte d'R+D vigent. Així mateix, concedir ajuts a les universitats o centres de recerca per contractar investigadors novells i promoure la qualitat en la recerca, mitjançant la incorporació d'aquests en grups de recerca que desenvolupin un projecte d'R+D vigent.

Ajuts de Personal Investigador en Formació per a alumnes de doctorat de la Universitat de Barcelona

L'objectiu és la formació d'investigadors, mitjançant l'elaboració d'una tesi doctoral i la formació en la metodologia docent, a través de la col·laboració en tasques de suport a la docència en departaments de la Universitat de Barcelona.

Contractes de personal investigador en formació de la Universitat de Barcelona

L'objectiu és la contractació de personal investigador predoctoral en formació, a càrrec de fons procedents de projectes, contractes de recerca d'origen divers o de programes de caràcter finalista o finançats per polítiques de la mateixa universitat, per tal que puguin dur a terme la tesi doctoral i es formin en activitats investigadores en el marc de projectes o ajuts a la recerca als quals es vinculin.